

MONCOLICA

AN INTERNATIONAL ANNUAL OF MONGOL STUDIES

Vol. 19 (40), 2006

ISSN 1024-3143

MONGOLICA

An International Annual of Mongol Studies
Vol. 19 (40), 2006

A SPECIAL ISSUE CONTAINING THE PAPERS OF
THE 9th INTERNATIONAL CONGRESS OF
MONGOLISTS CONVENED UNDER THE
PATRONAGE OF
N.ENKHBAYAR, PRESIDENT OF MONGOLIA
(8-12 August, 2006, Ulaanbaatar)

Ulaanbaatar

Secretariat of the International
Association for Mongol Studies

Олон Улсын Монгол Судлалын Холбоо
International Association for Mongol Studies

9th INTERNATIONAL CONGRESS OF MONGOLISTS

VOLUME II

2-Р САЛБАР (SECTION II)

НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН АСУУДАЛ

SOCIAL AND ECONOMIC ISSUES

Салбар хуралдааны дарга, профессор Б.Дэлгэрмаа
Нарийн бичгийн дарга, доктор Б.Мөнхбаяр

Chairman of the section, Prof. B.Delgermaa
Secretary of the section, Dr. B.Munkhbayar

ГАРЧИГ

II САЛБАР: НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН АСУУДАЛ SECTION II: SOCIAL AND ECONOMIC ISSUES

**“Нийгэм, эдийн засгийн асуудал” II салбар хуралдааны тухай . . 11
Монгол хэлээр тавьсан илтгэл**

3. Баасанжав (Монгол)

Их Монгол улсын төрийн нийгмийн бодлогын үндсэн шинж 14

Б.Баярсайхан (Монгол)

Манж Дайчин улсын үе дэх Монголын эрх зүйн бодлого, соёлын нөлөө 17

Д.Бямбасүрэн (Монгол)

Монголын эдийн засгийн хөгжлийн хүчин зүйлс, зам мөрийн зарим асуудал 34

Х.Гүндсамбуу (Монгол)

Монголын нийгмийн дунд давхрааг эргэцүүлэхүй 43

Д.Дагвадорж (Монгол)

Монголын ба даян дэлхийн тогтвортой хөгжил: түүхэн үйл явц, сургамж, дүгнэлтүүд 50

Р.Имаока (Япон)

Рахит болон цус багадалтын өвчтэй хүүхдүүд, уламжлалт нүүдлийн соёл иргэншлийг дахин дүгнэж үзэхүй 59

Кан Шинь (БНСУ)

Солонгосын дунд, ахлах сургуулийн нийгэм судлал (нийгмийн тухай мэдлэг, түүх, газар зүй)-ын сурах бичигт гарч байгаа Монголын тухай ойлголт 62

О.Лхагва (Монгол)	
Мөнх тэнгэр бол эрдэм ухаан	70
Т.Намжим (Монгол)	
Чингис хаан бол үндэсний бахархлын үнэт өв мөн	74
Э.Наран (БНХАУ)	
Хятад Монголын эдийн засаг, худалдааны өнөөгийн байдал болон ирээдүйн хөгжлийн хандлага	89
П.Очирбат (Монгол)	
Монгол улсын эрдэс баялгийн цогцолборын талаарх төрийн бодлогын агуулга, бүтцийн тухай	98
Р.Ринчинбазар (Монгол)	
Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн эдийн засаг-математикийн загварчлалын асуудал	106
Г.Сайнхишиг (Монгол)	
Нийгмийн тэгш биш байдлыг бууруулах нь нийгмийн бодлогын зорилт	116
Х.Содномдаржаа (БНХАУ)	
Дэмчигдонров вангийн өөрчлөлт шинэчлэлт ба Монгол улсад явсан тухай тоочилт	126
Р.Такигучи (Япон)	
Монгол дахь газрын харилцааны шинэчлэл, түүний зорилго, бодит байдал	133
Ц.Уртнасан (Монгол)	
Монголчуудын амьдралын хэв маягийн өөрчлөлт	138
Б.Хулдорж (Монгол)	
Монголын эдийн засгийн шинэ салбар: Бичил уурхай .	148
Хүрэлшээ (БНХАУ)	
Монголчуудын орон нутгийн соёл судлалын асуудалд .	154
Г.Эрдэнэжав (Монгол)	
Монголын тулгар төрийн хүчин чадал нь мөнх тэнгэрийн хишиг байлаа	161
 Доклады на русском языке	
Г.М.Борликов (Россия)	
Ойрат-Калмыки-представители Монгольской цивилизации в XXI веке	178

В.Ц.Ганжуров (Россия)	
Российский фактор и становление новой демократической Монголии	183
М.И.Гольман (Россия)	
О настроениях в монгольском обществе в начале XXI в	187
В.В.Грайворонский (Россия)	
Реформы в социальной сфере Монголии (1990-2005 гг)	194
Ю.И.Елихина (Россия)	
Коллекция находок из Каракорума, хранящаяся в Государственном Эрмитаже	205
Л.В.Курас (Россия)	
Азиатская государственность в представлениях атамана Г.М.Семенова	215
С.К.Рощин (Россия)	
Об истоках и особенностях первой монгольской конституции 1924 года	217

Papers in English

Ahmet Tasagil (Turkey)	
State Idea of Early Mongol Tribes	224
Alicia Campi (USA)	
Mongolia's Position in the World on its 800th Anniversary .	232
E.Boikova (Russia)	
Relations Between the Mongolian Society and the State: Forming of the Contemporary Tradition	247
B.B.Dashibalov (Russia)	
Relics of Non-nomadic life-Style in "The Secret History of the Mongols", Marco Polo's book, and the Language and Folklore of Mongolian Nations	257
T.Osorova (Russia)	
Sociocultural Peculiarities of Adaptation of Buddhist Tradition in Inner Mongolia	263

M.Santaro (France)

- Analysis of Annotated Philosophy Since the Foundation of the Great Mongolian State: Golden Tortoise and the World 271

Sharad K.Soni (India)

- Mongolia's March Towards Democracy (1989-2005) 284

I.Stolpe (Germany)

- Socialist Cultural Campaigns in Mongolia 287

Timothy May (USA)

- Nökhöd to Noyad: Chinggis khan's Social Revolution 296